

Mårelaterade betyg bäst för högstadiet

Skolstyrelsen i Atvidaberg beslöt vid sammanträde på onsdagen att undervisningsmaterial för 12 717 kr skall inköpas som ersättning för det som stals vid inbrottet i Alléskolan den 25 april. En framställning från några elever om ersättning för stulna väskor i samband med inbrottet avsågs med motiveringen att ett principbeslut av detta slag skulle få oanade konsekvenser.

Skolstyrelsen antog även ett yttrande i betygsfrågan till skolöverstyrelsen. I yttrandet sägs bland annat att man anser att det grupprelaterade betygssystemet bör behållas på låg- och mellanstadierna, där konkurrensen om de högsta betygen upplevs som mindre hård. För högstadiets del rekommenderades mårelaterade betyg, då konkurrensen här upplevs hårdare och försävar samarbetet mellan eleverna. En förutsättning är dock att målen för de olika betygsgraderna klart preciseras av SÖ, innan det nya systemet träder i kraft. Det mårelaterade betygssystemet framstår som klart motivationsskapande, säger skolstyrelsen i sitt yttrande. Om provbanken kan fås att fungera tillfredsställande torde de uppställda procentsatserna för betygssättningen sakna berättigande. En mårelaterad betygssättning leder till ett ökat samarbete mellan eleverna.

Skolstyrelsen beslöt bifalla en framställning om simskola i simhallen för förskolebarn perioderna 12.6–30.6 och 31.7–11.8. Maximalt 110 barn kan beredas tillfälle. Kostnaderna beräknas till 4 200 kr. Ansvarig simlärare blir badmästare Roland Lind och biträdande simlärare blir fröken Ulla Nilsson.

En skrivelse från Hannäs föräldraförening angående tillbyggnad av skollokal remitterades till skolplaneringskommittén för att där behandlas i samband med den helhetslösning av skolfrågorna som för närvarande pågår.

Kommunstyrelsen hade remitterat musikstyrelsens anhållan om att få anställa en musiklärare med tjänstgöring dels som pianolärare och dels som lärare för den förberedande musikundervisningen för elever i årskurserna 1–2 i grundskolan. Skolstyrelsen hade ingen erinran mot förslaget. Skolstyrelsen förordnade ende sökande småskolläraren Gerd Rendert som tillsynslärare vid Sandtagsskolan från och med den 1 augusti 1972.

Produktionen ökas av Facits mekaniska kalkylmaskin

Det blev på torsdagen klart att Facits produktion av den handdrivna mekaniska kalkylmaskinen 1002-C1-13 skall öka. Anledningen är en ny tillkommen order från Turkiet på omkring 2 miljoner kr. Tillverkningsprogrammet kommer att öka med 7 000 maskiner, vilket innebär ett tillskott med ca 30 000 arbetstimmar. Den utökade produktionen kommer huvudsakligen att infalla sista kvartalet i år och första halvåret 1973.

Direktör Carl-Olof Larsson på Facits Örsättersfabrik säger att ordern kommer att bli en bra hjälp för att hålla en kontinuerlig sysselsättning under den rådande konjunkturen.

Leveranstiderna är flexibla, vilket innebär att man kan hålla en jämn beläggning. Några planer på att återanställa dem som avskedats i samband med att tillverkningen av valboxar stoppats har man inte, upplyser direktör Larsson. Däremot

innebär detta att sysselsättningsläget för de redan anställda förbättrats.

Facit fick ordern i skarp konkurrens med andra utländska företag. Den mekaniska kalkylmaskinen är visserligen av något äldre datum, men har visat sig vara mycket tillförlitlig, vilket också fällde utslaget i Facits favör. Affären tillhör knappast de mera lönsamma som Facit gjort, men den har ju dock så många andra fördelar, slutar direktör Larsson.

ÅTVIDABERG

Facitanställda i Åtvid minskade med 150

Antalet anställda på Facit AB i Åtvidaberg minskade under årets första månader med 150 personer till totalt 1 909. Kategorin arbetare minskade med 78 till 1 245 personer, medan tjänstemännens antal minskat med 72 till 664. Av antalet arbetare är det främst på maskintillverknings- och möbeltillverkningsidan som de största minskningarna föreligger. Sammanlagt är minskningen där 64 personer. Vid summeringen har hänsyn inte tagits till försäljningen av Lammhultsfabriken vid årsskiftet.

Eleventalet i skolorna i Åtvidabergs kommun läsåret 1971–72 uppgick till 1 692 varav exakt hälften pojkar och hälften flickor. Fördelningen på de olika skolorna var Alléskolan 550, Centralskolan 487, Långbrottsskolan 366, Falerum 65, Fredriksberg 39, Forsaström 18, Björnsäter 94 och Grebo 73 elever. Samtliga anställda vid skolorna har varit 195, varav 70 folk- och småskollärare, 27 adjunkter och ämneslärare, 25 övningslärare samt 73 övriga. Från och med höstterminen -72 kommer den

Syfoöreningar på utflykt. Missionskretsens syfoorening, Önhults kyrkliga syfoorening och Kvällssyfoorens gjorde på tisdagen en dagsläng utflykt till Skänninge, Vadstena och Omberg. Ledare för ett 40-tal deltagare var kontraktsprost Eric Nilsson. I Skänninge svarade kyrkoherde Lars Björnstahl för värdskapet. Resenärerna gavs en orientering i Skänninges historia. Efter en andakt i Vårfrukyrkan fortsatte man till Vadstena. Ett uppehåll gjordes vid folkhögskolan, där rektor Arne Hjelmqvist berättade om skolans verksamhet. Vidare besåg man under sakkunnig ledning Folkungaborgen och gjorde ett besök hos Mariadötrarna. Avslutningsvis gjorde man en rundtur över Omberg.

Humparundan samlade 121 deltagare på torsdagskvällen. Sammanlagt uppgår antalet starter nu till 320.

nya lågstadieskolan Sandtagsskolan att tas i bruk. Liksom tidigare år har simundervisning meddelats eleverna i klasserna 1–4. Dessutom kommer under sommaren simundervisning att pågå i simhallen för de elever som till hösten skall börja i klass 1.

Åtvidselever på exkursion

Största intresset på exkursionen tilldrog sig Stensnäs gruvor. På bilden en grupp elever med adjunkt Lars Andersson som ledare vid ett av schakten.

Omkring 180 elever i avgångsklasserna i Åtvidaberg gjorde på tisdagen en exkursion i Uknadalen. Avsikten var att ge eleverna en orientering i de säregna naturgeografiska företeelser som finns i Åtvidabergs närhet. Dessutom ingick en hel del biologiska och historiska moment. Ungdomarna fick nu möjlighet att ute i naturen studera saker som man eventuellt skaffat sig teoretisk kunskap om på skolbänken. Att på ort-

och ställe titta på meanderbildningar, förkastningsbranter, nipor, drumlins, postglacialera och allt vad det heter är ju något helt annat än att bara läsa om det eller se det på bilder. Intresset var det inget fel på. Inte minst tack vare att man gymnades av ett strålande vackert väder. Första anhalten var vid Forsaström, där adjunkt Karl Risto berättade om tillkomsten av Uknadalen och hur så sent som på 1300-talet

en segelbar havsvik gick ända dit upp. Utanför Falermur kunde adjunkt Gunnar Insulander visa deltagarna på olika flodlopp och moränkullar. I Stjälkhammar demonstrerade adjunkt Vera Johansson domarringen samt åsmorän, postglacialera och hur en blommande gran ser ut. En kortfattad historik över Kolsebro klungby lämnades av Roland Yngve. I Vinäs besåg man den gamla slottsruinen och på den närbelägna Elsholmen intog eleverna medhavd matsäck.

Slutligen ledde adjunkt Lars Andersson och ämneslärare Olof Söderbäck grupperna i trakten vid Stensnäs. Huvudvikten lades där vid en historik över den gruvbrytning som förekom där ännu så sent som för hundra år sedan. Redan i mitten av 1600-talet inmutades området av Baroniet Adelsvärd. År 1777 utvidgades brytningen dit. Den låghaltiga och fosforrika järnmalmen bröts genom tillmakning, en omständlig och tidsödande process. Under 1800-talet ökades produktionen och mellan 1860 och 1875 bröts inte mindre än 1100 ton malm per år. Man hade då kommit närmare 90 meter ner i berget. 1875 inträffade ett ras och driften lades ner.

Under den tid som gruvbrytningen ägde rum hade arbetarna sina bostäder uppe på klinten. Ännu i dag kan man se rester av boningshusen. Eleverna fick även stifta bekantskap med en 80 meter lång gruvgång. Väl inne i fukten, mörkret och kylan hade man inte svårt att föreställa sig under vilka hårda omständigheter gruvarbetet förr skedde.

10/6
Skolavslutning för
1 692 elever i Åtvid

Småskollärarinnan Edith Germundsson avtackades med blommor av skolstyrelsens ordförande Lennart Källqvist

På fredagen var det avslutning för 1 692 elever i åtta skolor i Åtvidabergs kommun. Eleverna i Åtvidabergs tätort samlades vid två stora gemensamma avslutningar i Åtvids nya kyrka. Respektive skolkörer medverkade och de bekanta sommarpsalmerna sjöngs. Skolstyrelsens ordförande affärschef Lennart Källqvist höll ett anförande vid båda avslutningarna. Lärare och elever avtackades för det gångna läsåret. Ett speciellt tack riktades till småskolläraren Edith Germundsson, som avgår med pension. Efter examen 1933 undervisade hon i olika skolor i Linköpingstrakten. 1939 kom hon till Björsäter. Sedan 1950 har hon varit lärare i Åtvidaberg.

I samband med avslutningen kan konstateras att antalet elever i kommunen ökat med 27 jämfört med föregående läsår. Alléskolan har haft 550 elever, Centralskolan 487, Långbrottsskolan 366, Falerum 65, Fredriksberg 39, Forsaström 18, Björsäter 94 och Grebo 73 elever. Antalet anställda vid skolorna har varit 195 varav 122 lärare.

Från och med hösten kommer den nya lågstadieskolan Sandtagsskolan att tas i bruk. Detta medför en avlastning för Centralskolan, som de senaste åren haft för många klassavdelningar.

13/6

ÅTVIDABERG

Över 67 000 böcker länades i Åtvid 1971

Bokutlåningen i Åtvidabergs kommunbibliotek ökade med nära 8 000 band under 1971 till sammanlagt 67 633. Det framkom av den verksamhetsberättelse som nu föreligger. Genom kommunsammanläggningen den 1 januari 1971 bildade de tidigare folkbiblioteken i Åtvidaberg, Björsäter och Uknadalen ett gemensamt bibliotekssystem, Åtvidabergs kommunbibliotek. Biblioteket i Åtvidaberg är huvudbibliotek och filialer finns i Björsäter, Falerum och Grebo. Dessutom ingår utlåningsstationer i Fröjerum, Kvarnvik, Mantorp och Rumma.

I Falerum har man fått rymligare lokaler i gamla kommunalkontoret, vilket bl.a. medfört en kraftig utlåningsökning av barn- och ungdomsböcker. Grebo, som tidigare saknat särskild bibliotekslokal, har fått en liten lokal vid skolan. Särskilt barnen har utnyttjat detta bibliotek, som varit öppet två gånger i veckan. I Björsäter har öppethållandetiderna ökat, vilket också medför en ökad utlåning. En nyhet för året på dessa tre platser har sagostunderna varit, vilka blivit ett uppskattat inslag i biblioteksverksamheten.

I Åtvidaberg noteras en utlåningsökning med 1 824 till 53 417 böcker, vilket motsvarar 5,57 band per invånare i Åtvids församling. För hela Åtvidabergs kommun innebär den sammanlagda utlåningen på 67 633 band i genomsnitt 5,15 per invånare. För biblioteken och utlåningsstationerna utom Åtvidaberg beräknas att endast ca 14 procent har använt sig av biblioteken. I verksamhetsberättelsen sägs med anledning av detta att även om biblioteksservicen inom kommunen förbättrats, så visar siffrorna att den endast når en liten del av alla invånare.

Hela bokbeståndet var ca 32 300 band, vilket är en ökning med omkring 3 000 böcker. Biblioteket i Åtvidaberg har under 1971 prenumererat på 56 tidningar och tidskrifter. Dessutom erhåller biblioteket vissa tidskrifter genom att företag och organisationer prenumererar på dem för biblioteket. Av de övriga biblioteken är det endast i Falerum som man har tidskrifter. Antalet grammofofonskivor är nu uppe i 236, vartill kommer elva språkkurser. Antalet nyregistrerade låntagare i Åtvidaberg var under 1971 596, varav 143 på ungdomsavdelningen.

Under 1971 förekom fem utställningar i Åtvidaberg. En av dessa visades också på biblioteket i Falerum, Grebo och Björsäter. Biblioteken i Åtvidaberg, Grebo och Falerum har upplåtits åt sammanträden, studiecirklar m.m. Under sportlovsveckan hade biblioteket i Åtvidaberg extra öppettider. Barnen sysselsattes med tecknings- och boktävlingar. Bokpriser utdelades till vinnarna.

FCO i Åtvidaberg har arrangerat en debatt i Folkets hus med temat Hur fungerar den lokala arbetsförmedlingen? Ett 50-tal deltog i debatten till vilken arbetsförmedlingens representanter i Åtvidaberg Ch Ahlander och Gösta Krook var speciellt inbjudna. Hr Ahlander inledde med en historik över arbetsförmedlingens utveckling. Fn söker Finspång, Norrköping, Motala och Mjölby arbetskraft medan det är betydligt sämre ställt i Linköpingsblocket. Hr Krook sade att de statliga utlokaliseringarna knappast kommer att ge så många arbetstillfällen, eftersom man i stor utsträckning söker specialister. Frågan om en arbetslös skall behöva flytta från hemorten för att få ett arbete väckte intensiv debatt.

ÅTVIDABERG

Åtvids naturförening kritisk i remiss

Sedan 1971 har inom länsförvaltningarna pågått inventeringar för översiktlig samhällsplanering. Syftet är att redovisa underlagsdata av betydelse för den fysiska riksplaneringen. Från länsstyrelsen har överlämnats bl a till Åtvidsbergs kommun ett omfattande kartmaterial. Kommunaldirektören har efter granskning avgivit yttrande till kommunstyrelsen. I detta sägs att man inte har några anmärkningar mot inventeringsmaterialet annat än vad som anförs av Åtvids naturförening, som beretts tillfälle att ta del av materialet.

Vad gäller områden av större betydelse för det rörliga friluftslivet påpekar föreningen att endast Bysjön-Glan-området upptas i inventeringen. Naturföreningen anser att även Storåns vattensystem bör beaktas. Särskilt bör observeras den överhängande risken att ängarna vid Fagerhultsområdet snart kommer att skogsplanteras.

Vid behandlingen av den vetenskapliga och kulturella naturvärden finner naturvårdsföreningen det märkligt att inga områden för Åtvidsbergs vidkommande finns angivna i planen. Hit borde man nämligen föra Malmviksängen, Kulla ängar, Bysjön, Övre Jällen samt isälvsformationerna i Örsättersområdet.

Mot länsstyrelsens beslut om strandskydd för ytterligare ett 60-tal sjöar har naturförening inget att invända i sak. Men det förefaller egendomligt, säger Åtvids naturförening i sin skrivelse, att en fråga av sådan räckvidd och väsentlig betydelse ur naturvårdssynpunkt inte lämnats till föreningen innan beslut fattats. Det är rimligt att en bedömning ur bl a limnologisk aspekt görs av några kvalificerade personer med kännedom om traktens sjöar. Bedömningen skall även göras ur andra synvinklar exempelvis ornitologisk, slutar naturföreningen sin skrivelse.

Över 150 barn kom till uppropet för sommarens simundervisning för förskolebarn i Åtvidaberg. Det är ett 50-tal mer än vad som normalt brukar delta. Nio grupper med ca 18 barn i varje kommer nu att få simundervisning av badmästare Roland Lind och biträdande simlärare Ulla Nilsson.

Björnsätters kyrkofullmäktige har behandlat räkenskapssemanndraget för 1971. Driftbudgeten visade ett överskott på 4 223 kr. Fastigheterna bokfördes till ett värde av 2 245 000 kr och i omsättningstillgångar finns 45 262 kr. Församlingens lån uppgår till 48 000 kr.

Trivselklubben VI reser i Åtvidaberg har haft en sk mystisk rundtur. 51 medlemmar deltog i resan, som gick genom Östergötland och Småland. Bl a besökte man Björkfors, Locknevi, Hallingeberg och Överum. I Valdemarsvik rastade man vid Gålösa blom- och naturparadis. För underhållningen under resan svarade Nisse Karlsson, dragspel, och tolvårige sonen Per-Arne, trumpet. Fru Britt-Marie Wretman ledde allsången. Tippingstävlingen vanns av Margareta Samuelsson och Ake Wretman. Nisse Karlsson framförde deltagarnas tack till reseledaren Robert Ekström.

Fler hyreshus önskemål i Hannäs

Fullmäktigeledamöterna Yngve Johnsson, Sven Johansson, Birger Karlsson och Barbro Boll från Hannäs har i en motion till kommunfullmäktige i Åtvidaberg anhållit om att fullmäktige beslutar om uppförande av ett antal hyreslägenheter i Hannäs. Som skäl anges den brist på hyreslägenheter som varit rådande under flera år i detta område. Det har visat sig att allt fler människor är intresserade av att bosätta sig i områden liknande Hannäs.

Vidare säger motionärerna att det borde vara ett intresse för kommunen i sin helhet att kunna erbjuda bostäder i Hannäs. Man har märkt att det föreligger en klar efterfrågan sedan flera år. Man hoppas att projektet med egnahemsbebyggelse och hyreshus i Kvarnviksområdet kommer till utförande innan ytterligare familjer tvingas flytta från orten på grund av bostadsbrist. Avslutningsvis sägs att ett ökande befolkningsunderlag garanterar bibehållen och förbättrad kommunal service, vilket måste anses stärka kommunen i dess helhet. Därför anhåller man om ett snabbt resultat i frågan.

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg som fått ärendet på remiss beslöt vid sitt sammanträde på måndagen att avvakta en hyresundersökning innan man avger något yttrande.

173 000 kr begärs för inackorderingshem

Nykterhetsnämnden i Åtvidaberg har nu gjort upp sitt staförslag för 1973. Driftbudgeten omsluter 130 000 kr i utgifter och 50 000 kr i intäkter. Motsvarande stat för i år är 123 000, respektive 54 000 kr. Den största posten är interna kostnader, som beräknas till 84 000 kr. Däri ingår hyror för lokaler, räntekostnader m m.

Nykterhetsnämnden framför också i år sitt krav på att man bör tilldelas medel för att kunna skapa ett inackorderingshem för alkoholmissbrukare. I flerårsbudgeten för tiden 1973-78 har man föreslagit att 173 000 kr anvisas för detta ändamål. Statliga bidrag beräknas utgå med 72 000 kr.

Socialassistent Wide Hellman säger att det vore synnerligen önskvärt om man kunde få resurser till ett inackorderingshem. Avsikten är att en mindre grupp om 4-5 personer skulle kunna bo där. Medverkan skulle vara frivillig. En föreståndare kunde då hjälpa dem, aktivera dem och få dem att ta ett ordnat arbete.

Visserligen, säger herr Hellman, kan man tycka att det är en stor utgift. Men man måste komma ihåg att det kan löna sig. De som kommer i rätt spår och börjar arbeta betalar sin skatt och belastar inte socialvårdens tid och pengar. Dessutom utgör den nuvarande driftstaten för nykterhetsvårdande åtgärder endast drygt en procent av hela socialstaten i Åtvidsbergs kommun.

Nu tror man inte från nykterhetsnämndens sida att anslagen för ett inackorderingshem beviljas. Men man vill i alla fall skapa debatt om nykterhetsvården.

Examen. Inga-Lena Johanson, född Andersson, Åtvidaberg, har genomgått utbildning till textilkonsulent vid Handarbetets vänner vävskola i Stockholm.

15/6

Skolstat i Åtvidaberg för 13 miljoner Merutgift för kommunen på 519 000

Skolstyrelsen i Åtvidaberg behandlade vid måndagens sammanträde det förslag till skolstat för 1973 som gjorts upp av skolexpeditionen och budgetberedningen. Stafförslaget omsluter driftutgifter på 13 milj kr, vilket innebär en ökning med 1,2 milj jämfört med staten för innevarande år. Intäkterna uppgår enligt förslaget till 6,3 milj, vilket är 715 000 kr mer. Detta innebär i klartext att de kommunala utgifterna för undervisningen i Åtvidaberg ökar med 519 000 kr. Dessa pengar ärs nästan uteslutande upp av de höjda lönerna för annan personal än lärare.

Av de tunga posterna utgör naturligtvis lönerna den största. För lärare i grundskolan beräknas 6,9 milj till vilket man erhåller 6,1 milj i statsbidrag. För vaktmästare och städerskor beräknas 636 000 kr, för skolmältidspersonal 575 000 kr, för skolexpeditionens personal 117 000 kr samt för hälsovårds- och annan personal 110 000 kr.

Elevavgifterna är en post som stigit enormt under de senaste fem åren. För 1973 beräknas nära 1 milj utbetalas i ersättning till andra kommuner. Skolskjutsarna upptar 600 000 kr i förslaget. Kapitalutgifter för inventarier och pedagogisk utrustning beräknas kräva 84 700 kr. Dessutom, under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner förslaget, har man tagit upp 1,2 milj för byggande av skola i Grebo och 100 000 kr för inventarier. Dessa pengar ingår inte i summan på 13 milj.

Vidare godkände skolstyrelsen den uppgjorda staten för vuxenutbildningen under 1973. Staten omsluter 81 670 kr, vilket är en ökning med 7 000 kr. Till detta beräknas statsbidrag utgå med 71 000 kr. Bdgteförslaget för yrkesskolan godkändes också. Det omsluter nära 200 000 kr. Bidrag beräknas utgå med 112 000 kr.

Slutligen godkändes även den av budgetkommittén föreslagna femårsplanen för 1973-77. Den upptar kapitalutgifter på 4 milj kr. Under 1973 föreslås 1,2 milj till skola i Grebo, 700 000 till gymnastik- och slöjdsal i Falerum 1975, skolpaviljong i Fågel-

sången 1976 för 650 000 kr samt 600 000 kr för gymnastikanläggning och tillbyggnader vid Centralskolan år 1976. Dessutom säger man i förslaget att belopp bör under ett kommande år tas upp under år 1976 eller 1977 för planering av en framtida högstadieskola.

Mot såväl skolstaten som flerårsbudgeten reserverade sig hr Yngve Jonsson, som ansåg att 125 000 kr borde upptas i såväl 1973 års stat som femårsplanen för skollokal i Hannäs.

Till tjänsten som vikarierande studierektor vid kommunens vuxenundervisning beslöt skolstyrelsen anställa yrkesvalslärare Bo Ahlström. Vidare beslöt man medgiva fortsatt tjänstgöring för vaktmästare Märtha Blixth, skolstäderskan Edit Litzell och bespinningsbiträdet Margit Johansson. Skolmältider skall från och med höstterminens början levereras till Forsaströms skola samt biträdestjänsten utannonseras.

Till huvudlärare på mellanstadiet

från den 1 juli 1972 utsågs Ulla Engström i estetisk-praktiska ämnen samt svenska, Laila Rydberg i färdighetsämnen och Leif Petersson i orienteringsämnen. Skolstyrelsen beslöt också att anställa folkskollärare Britta Sjöberg som tillsynslärare vid Björnsätters skola från den 1 juli 1972.

Skolstyrelsen beslöt efter framställning från Linköpings SSU-krets att inbjuda ideella och politiska organisationer att delta för information om den egna verksamheten.

En anhållan från Jehovas vittnen om att få hyra skolmältidsköket med utrustning i Alléskoan avsågs. Motiveringen var att skolstyrelsen av principiella skäl hittills inte vid något tillfälle hyrt ut bespinningsköket. I ännu mindre grad anses det lämpligt om kökets egen personal inte får tjänstgöra.

I samband med sammanträdets avslutande avtackades ledamoten Lars Hallgren av skolstyrelsens ordförande Lennart Källqvist.

17/6

Stororder till Odhner

Facit AB har tecknat ett kontrakt med Antonsson-Avery AB som omfattar leveranser för ca 10 milj kr av etikettmaskiner. Etiketttryckaren är en relativt ny produkt som tillverkas i Original-Odhners fabrik i Göteborg. Maskinen används för etikettering av färskvaror. En vidareutveckling av systemet har redan påbörjats för bla anpassning till utländska marknader. För Odhners del betyder det att 15 man får sysselsättning till och med mars 1973.

Facit i USA har fått stor skrivmaskinorder

Facit i USA har tecknat en av de största order med en kund som någonsin förekommit inom företaget. Ordern gäller den elektriska skrivmaskinen 1820 som skall levereras i 1 000 exemplar. Försäljningssumman uppgår till drygt 1,5 milj kronor och har tecknats med State of California. Köpet föregicks av noggranna tester och kontroller under flera månaders tid av produkter från så gott som samtliga skrivmaskinstillverkare.

Det visade sig alltså att den svenska skrivmaskinen stod sig bäst i konkurrensen. Ordern tecknades i förra veckan. I USA har Facit ett försäljningslager av skrivmaskiner för tre månader varför leveranserna kan påbörjas omedelbart.

För Facit betyder ordern ett välbehövligt tillskott samtidigt som man utrustas med ett förnämligt försäljningsargument. Några nyan-

ställningar vid fabriken i Svängsta är inte aktuell, frånsett ett 40-tal man vilket dock redan tidigare hade planerats.

Åtvidaberg

Försöksverksamhet med naturvård i Åtvid

En arbetsgrupp med förre riksdagsmannen Carl Eskilsson, Björsäter, som ordförande behandlade på tisdagen frågan om försöksverksamhet med landskapsvård i odlingsbygder i Åtvidabergs kommun. Av en promemoria från Statens naturvårdsverk framgår att man under en kommande försöksverksamhet skall bedriva praktiska försök med olika metoder för landskapets öppethållande.

Verksamheten är i första hand avsedd att bedrivas på kommunalt initiativ och under kommunalt huvudmannaskap. Statsbidrag kommer att utgå med högst 50 procent. En del områden kanske först måste röjas och det kan då utföras som beredskapsarbeten med bidrag på 75 procent från staten.

Arbetsgruppen har nu lämnat svar på frågan om det inom kommunen finns jordbruksmarker, ängar eller hagar, som inte längre brukas eller som kommer att tas ur bruk inom en nära framtid och vilka kommunen anser angeläget att hålla öppna ur naturvårdssynpunkt.

Det är åtta områden som man pekar på. Av dessa kan särskilt nämnas projektet Bysjön—Glan utanför Åtvidaberg. Detta är tidigare anmält som lämpligt som beredskapsarbete och det finns en arbetsplan upprättad över de åtgärder som bör vidtagas.

Vidare anser man att den omfattande fårskötsel som bedrivs på gården Germundebo i Björsäters församling bör bevaras. Ett område vid Målbäck i Grebo och området vid kyrkorummen intill Hannäs gamla kyrka anses också viktiga. Vid det sistnämnda stället föreligger stor risk att området växer igen om inte något görs inom snar framtid.

Med ledning av arbetsgruppens uppgifter kommer nu naturvårdsverket och länsstyrelsen att uppta vidare diskussioner med kommunen om vilka områden som slutligen skall utväljas.

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg behandlade vid onsdagens sammanträde kommunens ansökan hos länsstyrelsen om prövning enligt miljöskyddslagen beträffande utsläpp av avloppsvatten från Falerums samhälle. Representanter för hälsovårdsnämnden, naturvårdsenheten och byggnadskontoret har inspekterat platsen för det föreslagna reningsverket. Beträffande reningseffekten har hälsovårdsnämnden inget att erinra. Inte heller föreligger några tecken på att störande buller eller lukt kan befaras. Någon risk för att en intilliggande fastighet skall åsamkas sanitära olägenheter föreligger inte. Bakteriologiska analyser i Storån under de senaste åren visar att åns vatten kraftigt förorenas vid Falerum. Då Storån rinner genom betesmarker förutsätter nämnden att ledningsnätet utbyggs så att högsta anslutning av fastigheter inom samhället erhålles. Dessutom förutsätter man att slammet från verket transporterats till deponeringsplatsen vid Åtvidsnäs.

Åtvidabergs byggnadsnämnd föreslår i sin stat för 1973 ett nytt arkivsystem för byggnadslovshandlingar. Det innebär att man övergår till mikrofilmning av originalhandlingar. Fördelarna med systemet är att man når större enhetlighet samt att förvaringsutrymmena kan nedbringas. Kostnaderna beräknas till 4 000 kr för grundutrustning. Statförslaget för byggnadsnämnden omsluter 249 325 kr i utgifter och 60 000 kr i inkomster. I kapitalutgifterna beräknas 7 000 kr för inköp av inventarier. Mätningkontorets kostnader har beräknats till 235 218 kr och inkomsterna till 60 000 kr. För inköp av inventarier har upptagits 13 300 kr.

SMU-scouter på läger vid Horns gård

I lägeravdelningen Tokyo var de här tre scouterna från Askeby-Örtomta ivrigt sysselsatta med att reparera lägerspisen. De är fr v Ulf Svensson, Stefan Larsson och Mats Westerberg

Vid Horns gård två mil utanför Atvidaberg har omkring 225 SMU-scouter och ledare samlats till en vecka långt distriktsläger. Vistelsen började i måndags och avslutas på söndag med en stor offentlig avslutning. Lägre som kallas Trecampen, är ett av de tre läger som SMU anordnar på olika platser i Östergötland under juni. Samtidigt beräknas 600 scouter delta. De andra lägren finns i Norsholm och Boxholm.

Till största delen består deltagarna av ungdomar, både flickor och pojkar, i åldern 9-14 år. Vidare finns det 50-talet ledarscouter mellan 14 och 18 år. Till distriktslägret vid Horns gård kommer SMU-scouter från Linköping, Atvidaberg, Kisa, Rimfors, Askeby-Örtomta och Ske-da. Dessutom deltar fem rörelsehindrade ungdomar från Ekhaga i Linköping.

Lägerchef Lennart Johansson, Askeby, berättar att mottot för lägervistelsen är För Kristus och församlingen. En stor del av tiden är avsedd för lägerstudium av Det kristna livet. Vidare är avsikten att ungdomarna här ska få tillfälle att prak-

tisera saker, som man lärt sig i scoutlokalen under den mörka delen av året.

Det är ett digert program som skall genomföras. Man behandlar miljö- och naturvård, bad- och båtvet, sjukvård, primitiv matlagning och har orientering på olika nivåer. Under rubriken pionjärjobb sysslar man med att bygga portaler, bord, soffor och spisar av det som är användbart i naturen. På en lägerverkstad gör man hälten, nyckelringar och mycket annat av läder, rep och träbitar. En natorientering kommer att anordnas under rubriken Fabernas värld. Ficklampa är naturligtvis bannlyst.

Men även om ingen lider brist på sysselsättning så har man ändå tid över till bad, lek och idrott. Om naturen vid Horns gård är, kort sagt, underbar. Frånsett ett kraftigt åskväder på måndagskvällen har vådrets makter hittills visat sig från sin allra bästa sida. Träd och buskar står i full grönska. Midsommartidens alla blommor lämnar ifrån sig en behaglig vällukt. I och med att transistorer inte tilläts har man gett

fåglarna en ärlig chans att göra sina drillar hörda. I den närbelägna sjön Vin, som har ett vatten som är så rent att man kan dricka det, ges ungdomarna tillfälle till bad.

Intendent Sven-Erik Haage, Linköping, som har erfarenhet från många tidigare läger, kan lämna en del intressanta siffror om hushållningen. Under veckan kommer det att gå åt ca 1 000 läskedrycker 700 liter saft, 500 liter mjölk, 3 500 bullar, 250 limpor. Vid ett normalmål används alternativt 25 kg fiskpinnar, 25 kg falukorv eller 20 kg köttbullar och 75 kg potatis. Fram till onsdagen hade man stoppat i sig närmare 600 påsar popcorn.

Söndagens offentliga avslutning börjar med att kaplan Ola Carlsson, Atvidaberg, leder en lägergudstjänst. På programmet står också en patrullövning. Vidare ges föräldrarnas och andra intresserade tillfälle till servering av kaffe, saft och bullar. Man kommer också att redovisa resultatet av den insamling som äger rum till förmån för kyrkbyggen i Kongo Kinshasa och i Göteborg.

ÅTVIDABERG

Stallet satsar på utlandet

Under sommaren inleder hotell Stallet i Åtvidaberg en satsning för att locka utländska turister till Åtvidaberg. Som främsta försäljningsargument använder man ren luft och vildmarksnatur. Målet för i år är att intressera holländare att göra en resa till Sverige, att bekanta sig med landet och svensk natur i Åtvidabergstrakten när den som är som finast, dvs på sommaren. Man har också inlett samarbete med en holländsk resebyrå, som distribuerat Åtvidabergsresan till 2 000 försäljningsställen.

Man lockar nu holländarna med speciella motionsresor av varierande längd. Turisterna kommer att få genomgå testning vid ankomsten och avresan, så att man kan avläsa resultatet av vistelsen. Man inleder med motionsprogram på morgonen under sakkunnig ledning av sporthallens personal. Dessutom ges tillfälle till bad i simhallen. I samarbete med KF har Stallet utarbetat en lämplig kostcirkel. Lunchen blir näringsrik men sparsam, medan middagarna blir av det vanliga slaget.

Program finns klara för utflykter i Åtvidabergs omgivning. Tillfälle ges till aktiviteter i form av golf, tennis, bowling och fiske. För dem som vill se mera än Åtvidaberg under sin vistelse här, anordnas resor till exempelvis Kolmårdens djurpark, Vadstena kloster, Kinda och Göta kanal och Västerviks skärgård.

Källarmästare Bernt Bergström på Stallet uppger att 1972 får ses som ett testår. Det år 1973 som man egentligen satsar på, när man lärt av erfarenheterna från den gångna sommaren. Man har också planer på att vidga verksamheten till andra länder. Samtliga golfklubbar i Västtyskland kommer att tillsändas ett erbjudande om speciella golfresor med halvpension.

Till detta kommer att hotell Stallet i samarbete med Facit kommer att erbjuda all Facitpersonal i Norden en prisbillig helpension i Åtvidaberg.

I princip kommer de att kunna delta i samma program som holländarna, samt naturligtvis genomgång av Facits fabriker i Åtvidaberg. Herr Bergström berättar att motionspaketet också kommer att finnas till hands för svenskar. Nästa år kommer en resebyrå i Stockholm att ta upp förslaget i sin broschyr. Men man tror mera på utlandet. Och att i synnerhet holländarna skall kunna attraheras av en natur och luft, som är klart väsensskild från deras egen.

Åtvidabergs kvinnoklubb har beslutat inge en skrivelse till fritidsnämnden och stiftelsen Åtvidabergs drottshus med anledning av de spelautomater som finns i sporthallen och på fritidsgården. Kvinnoklubben förmodar att en del barn spelar bort sina pengar på dem. Gunvor Tjernand berättade om en resa till Zambia som hon gjorde tillsammans med SIDA-delegater.

Åtvidabergs pensionärsförening hade möte i Folkets hus på torsdagen med omkring 150 deltagare. Nils Johansson rapporterade från en ordförandekurs i Gysinge. Vidare rapporterades från ett årsmöte med Östergötlands begravningsförening samt att man haft besök av 120 medlemmar av Kisa pensionärsförening och 100 medlemmar av pensionärsföreningen i Örebro. Föreningen beslöt göra semesteruppehåll fram till september. Samarbetskommittén för samtliga pensionärsföreningar i Åtvidabergs kommun har haft sammanträde. Man beslöt att uppvakta kommunen om höjda bostadsbidrag samt om en annan fördelning av anslagen. Man begär nu ett engångsbidrag på 600 kr per förening samt fem kr per medlem. Detta, säger man, gynnar de mindre föreningarna. Disponent Egon Bäckström, Norrköping, och fru Yvonne Eriksson, Norrköping, talade om arvskiften, testamenten m.m. Konsulent Valter Nilsson, PRO, Norrköping, visade filmen om Gysinge herrgård. Avslutningsvis tackades de tre talarna för sin medverkan.

Åtvids kyrkofullmäktige beslöt vid torsdagens sammanträde att fastställa förvaltningsberättelsen för 1971. Bokslutet omsluter en driftbudget på 894 000 kr, en kapitalbudget på 22 300 kr och ett överskott på driftbudgeten med 44 500 kr. Balansräkningen omsluter 2,4 milj kr. Kyrkofullmäktige anvisade 4 000 kr för omändringsarbeten i Klockaregården. Anslaget för representation hade överskridits i samband med biskopsvisitation och en barnkör. Man beslöt anvisa 1 200 kr ur anslaget för oförutsedda utgifter.

Åtvidaberg har 400 arbetslösa

Sysselsättningsläget i Åtvidaberg har avsevärt försämrats under den senaste fyraveckorsperioden. Det visar den arbetslöshetsräkning som arbetsförmedlingen i Åtvidaberg har gjort under den gångna veckan. Omkring 400 personer i kommunen är registrerade som arbetslösa, sysselsatta i beredskapsarbete och med utbildning eller söker feriearbete. Till detta kommer ca 80 personer, som har tredagarsvecka.

Arbetsförmedlingens föreståndare Ch Ahlander säger att Åtvidaberg förmodligen är en av de få kommuner i landet som redovisar försämrat läge under juni. En delvis bidragande faktor är naturligtvis att en del avslutat sin militärtjänstgöring, eller slutat skolan, under den här perioden. Men det är inte hela sanningen. Beredskapsarbeten har upphört och folk har friställts. Sedan skolavslutningen för en vecka sedan är det inte mer än fem-sex ungdomar från nian som kontaktat arbetsförmedlingen. Men man kan vänta sig att fler kommer att anmäla sig den närmaste tiden.

Av de 189 elever, som nu gått ut avgångsklasserna i Åtvidaberg, är det bara 22 som inte sökt vidare utbildning. Förhoppningsvis räknar man med att ca 75 procent blir antagna. Det innebär att ytterligare ett 50-tal ungdomar kommer att söka arbete.

Antalet registrerade arbetslösa är nu uppe i 205, jämfört med 132 föregående månad och endast 50 samma månad 1971. Av de 205 är 87 kvinnor. Gruppen ungdomar upp till 24 år utgörs av 75 mot 40 för en månad sedan. Antalet arbetslösa över 60 år har stigit från 22 till 41, därav ca 10 tjänstemän från Facit. Till övervägande delen är de värst drabbade grupperna träindustri- och metallarbetare samt industritjänstemän.

Den 12 juni var 22 personer sysselsatta i beredskapsarbete mot 51 för en månad sedan. Men beredskapsarbetet upphör för sommaren på måndag. 82 personer håller fortfarande på med kurser av olika slag. F.n söker närmare 90 ungdomar feriearbete. Chansen att de skall få ett sådant är ytterst minimal.

Föreståndare Ahlander säger att arbetsituationen i Åtvidaberg är oerhört kärv just nu. Och det finns inga tecken på någon förbättring. Han spår att siffrorna kommer att ligga ännu högre om en månad. Men samtidigt, fortsätter han, förväns man över en del ungdomars påtagliga brist på intresse för att ta ett arbete. Trots att man har kunnat erbjuda en del arbeten, exempelvis i Motala, Ankarsrum, Överum, Gamleby och Västervik, så vägrar ungdomen. De vill inte flytta från Åtvidaberg. Det kanske man kan förstå. Men vad skall man då göra? frågar sig hr Ahlander. När arbetsmarknaden är så kärv som den är just nu, måste man tänka om. Är man ogift, ung och/eller fri, så innebär det inga oöverstigliga hinder att flytta från Åtvidaberg. Eller att pendla mellan orten och arbetsplatsen. Skulle läget bli bättre i Åtvidaberg kan man ju flytta tillbaka.

Åtvidaberg

Hormoslyr behandlat i hälsovårdsnämnden

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg har vid ett sammanträde beslutat avge följande svar till kommunstyrelsen med anledning av begärt yttrande angående hormoslyrbekämpningen i Åtvidaberg:

På grund av paragrafens avsaknad av information om användningssätt och i vilken omfattning preparatet avses användas kan hälsovårdsnämnden endast hänvisa till giftnämndens beslut av den 1 feb 1972. I enlighet med detta kan hälsovårdsnämnden icke finna anledning att förbjuda användning av fenoxisyrans hormoslyr, förutsatt att den användes enligt ovan nämnda bilaga, dvs att preparatet i förekommande fall får användas för punktbekämpning av enstaka träd och buskar genom fickning eller pensling av stubbar och rothalsar samt att i övrigt användandet sker i enlighet med giftnämndens beslut.

I det fall som avses i Åtvidaberg har man vid bekämpning av buskar använt fenoxisyrans hormoslyr genom pensling. Många privatpersoner blev upprörda och menade att kommunen visade en skrämmande ansvarslöshet genom att använda giftet. Herr Stig Strömberg tog upp frågan vid kommunfullmäktiges senaste sammanträde. Fullmäktige remitterade ärendet till kommunstyrelsen för utredning, som i sin tur begärt yttrande från hälsovårdsnämnden och byggnadskontoret.

Hälsovårdsinspektör Lars Laager säger att hälsovårdsnämnden ser allvarligt på all användning av gifter. Man är medveten om att det i handeln finns många preparat av typen fenoxisyror. Bl a är det mycket vanligt bland husägare att man använder medlet Dif mot exempelvis maskrosor. Det är en fenoxiättiksyra av samma typ som hormoslyr och har samma verkningar.

Det finns alltså många som blir skrämda vid blotta ordet hormoslyr, men i sin tur själva ovetande använder lika farliga medel på sin egen tomt. I det berörda fallet säger hr Laager att om medlet används i enlighet med giftnämndens anvisningar och beslut finns ingen anledning att vidta några åtgärder.

Åtvidaberg

DHR i Åtvidaberg hade anordnat en medlemsträff i sommartorpet Smedstorp på lördagen. Under korvgrillning och allmänt gemyt underhöll sig omkring 25 medlemmar med sång och musik. På söndagen hade man besök av 50-talet medlemmar från DHR Vetlanda, vilka förlagt en respaus till Åtvidaberg.

Frälsningsarméns scoutkår i Åtvidaberg avslutade på söndagen ett fyra dagar långt kåräger i Sörfallet ca en mil utanför Åtvidaberg. Närmare 30 ungdomar i åldern 8 till 15 år har under vistelsen vid torpet sysslat med scouttekniska saker som lägerarbeten, spårning, tävlingar och lekar. Ledare för läget var hr Börje Bjernhagen. En stor del av ungdomarna utgjordes av blåvingar, flickor i åldern åtta till elva år. Ledare för dem var Irene Karlsson och kapten Gunnel Löfgren. Man prövade också systemet med integrerade patruller med flickor och pojkar mellan 12 och 15 år. Vid söndagens lägeravslutning, dit omkring 60 anhöriga och andra intresserade hade infunnit sig, leddes familjegudstjänsten av hr Bjernhagen och kapten Löfgren talade.

Trivselklubben Vi reser hade på lördagskvällen en medlemsträff hos Nisse Karlsson i Tomasbo. Ordföranden Robert Ekström hälsade omkring 125 medlemmar välkomna. Klubbens sjujunta stod för kaffeservering och bjöd på varm korv. Fem egna dragspelare och tolvårige Per-Arne Karlsson på trumpet svarade för den musikaliska underhållningen. Man dansade på lövd loge.

Botorpsdagen, OK Ekens årliga familjefest vid klubbens stuga i Södra Botorp, anordnades i traditionell stil på söndagen. 80-talet medlemmar med familjer deltog i de aktiviteter som stugokommittén gjort upp. I programmet ingick naturstig, familjekar, bad m m.

Badresorna till Grävsjön, som i år sker i fritidsnämndens regi, startade på måndagen och har lockat närmare 70 intresserade barn. Det är en fördubbling av antalet jämfört med 1971. Även i år är folkskollärare Jan-Erik Brodén ansvarig överledare. Till sin hjälp har han Anita Eriksson, Åtvidaberg, och Ann-Charlotte Liedberg, Falerum. Under tre veckors tid kommer barnen i klasserna 1 till 8 från Hannäs och Gärdserums församlingar att sysselsättas med en mångfald fritidsaktiviteter. En övernattningskommission kommer så småningom att anordnas. Till den har intresserade köpmän på orten lovat att bidra med korv, glass, läsk och frukt.

Föll 10 meter Bröt finger

22-åriga montören Ake Hansson från Lillhärdal klarade på tisdagsförmiddagen ett fall på tio meter utan allvarligare skador.

Olyckan inträffade då en servicegrupp från kartverket höll på att montera ned ett 27 meter högt kartritningsstorn vid Olofsmålen mellan Mormorsgruvan och Bjärka-Säby.

Hansson befann sig på cirka tio meters höjd, då han av okänd anledning tappade balansen och hamnade med ryggen före på den jordtäckta berggrunden. Arbetskamrater kunde snabbt larma ambulans från Åtvidaberg och den skadade fördes till regionsjukhuset i Linköping. Där uppger man att Hansson undkommit med en mindre ryggskada och ett brutet finger. Skadorna bedöms som lindriga, men 22-åringen får stanna kvar för observation.

Sommartid öppnar simhallen i Atvidaberg sin baksida som är särskilt barnvänlig med små tempererade bassänger, duschar, leksaker m m

Sommaröppen simhall i Atvid lockar 5 000 besökare i år

Det är inte alla som har tid eller möjlighet att sommartid åka till en temperatur, vanligtvis för kallt. Då ett bad och få lite sol på kroppen. Dessutom har ju vattnet i våra sjöar en benägenhet att vara av skiftande temperatur, vanligtvis för akllt. Då kan det vara skönt att ha det som atvidabergarna. Mitt i samhället ligger simhallen, ett ställe som minsann inte slår igen portarna bara för att det blir sommar.

Badmästare Roland Lind berättar att man började på försök förra året att ha hallen öppen också sommartid. Givetvis räcker det inte med en inomhushall för dem som också vill solbada. Följaktligen öppnade man simhallen mot baksidan. Där har man tillgång till stora, välklippta gräsmattor väl lämpade för solbad. Stora träd ger svalkande skugga. En mindre barnbassäng anskaffades och man satte upp ett par duschar. Försöket slog väl ut. Under den tid som

motsvarar barnens sommarlov hade man inte mindre än 3 500 besökare 1971. I år, säger Roland Lind, har vi märkt ett ökat intresse och räknar med omkring 5 000 besök.

Man har till den här sommaren gjort vissa förbättringar för mellan 3 000 och 4 000 kr. Bl a har man byggt ett större golv av ribbat trä där bassänger och duschar är placerade, omklädningshytterna är förbättrade, ett regnskydd kommer att sättas upp och ytterligare en bassäng om 3-4 kvm har monterats upp. Dessa barnbassänger innehåller 30-gradigt vatten, som hela tiden cirkulerar och har en genomströmnings-hastighet av en fyllning i timmen.

Hela området är synnerligen barnvänligt. Stora mjuka gräsmattor, små barnbassänger med vattencirkulation, sandlåda, rutschbana och stora leksaker. För de större simkunniga barnen och de vuxna finns det möjlighet att mot en mindre avgift svalka sig i simhallens inomhusbassäng. Även om det får ses som ett surrogat jämfört med de större kommunernas fina utomhusanläggningar kan man ändå säga att Atvidaberg här har sitt eget tempererade bad.

Vissa saker måste naturligtvis reparerar och rengöras. I år har man anslagit den första semesterveckan i juli för dessa arbeten. Men det är också enda veckan av årets 52 som simhallen i Atvidaberg är stängd.